

MEDLEMSBLADET

Nr 2, 2019 Pris 20:- Blidö–Frötuna Skärgårdsförening

Välkommen till ett nytt Medlemsblad!

Vi är många som bor i skärgården och inte kan tänka oss att bo någon annanstans. Vi funderar inte ens över frågan. Men det finns också många som *vill* flytta hit och kanske fler som skulle vilja, om det bara fanns ...

I det här numret har Lena skrivit en artikel om flyttmönster till och från skärgården. Den bygger på en stor undersökning och säger en hel del om varför man vill bo kvar eller flytta till skärgården och varför man väljer att lämna den. Intressant läsning som det finns mycket att lära av. Särskilt för de styrande i vår kommun!

Ta skärgårdsbornas kunskap på allvar

Många i undersökningen framhöll naturen och miljön som en viktig faktor till varför man vill bo i skärgården. Och skärgårdsmiljön har verkligen varit i focus under våren. Kraftiga ökningar av säl- och skarvstammarna, en dramatisk minskning av fiskbestånd, sjöfågel och pollinerande insekter. Förändringar som skärgårdsborna sett under många år och rapporterat om. Nu kan vi ändå ana vissa tecken på att våra varningar börjar tas på allvar och att åtgärderna brådskar.

Besvikelse över Norrtälje kommuns handläggning av skärgårdsfrågor

Vi har just nu stora problem att komma framåt med skärgårdsfrågorna gentemot vår kommun och situationen känns frustrerande. Problemen tycks finnas på tjänstemannanivå. Det handlar om bristande kunskap om skärgårdens geografi och förhållanden, bristande ansvarstagande och obefintlig uppföljning. Resultatet för skärgårdens del är att frågor som kommit en bra bit på väg helt har gått i stå. Skärpning!

Det hoppfulla och glädjande finns ändå. En större medvetenhet kring krishantering och samarbeten har blivit

Rättelse

I förra numret blev det fel i mailadressen till Lennart Eriksson.
Rätt adress ska vara lennarteriksson@live.com och ingenting annat.

Det är åtskilliga år sedan, man kunde få en god fångst i näten. Foto: Privat

tydligare, kanske genom förra sommarens bränder och i Alfridastormens spår. Att vara försiktig med grundvattnet och att hantera eld och grillning med förstånd är en självklarhet för de flesta och allt fler plockar aluminiumburkar och plastskräp efter stränder och diken.

På sidan 6 kan du läsa om Karin och Jorunns lilla trivsamma butik på Gräskö, värd en utflykt i sommar. Och den efterlängtrade förnygringen på Tjockö som Ida, Micke och deras två småtingar bidragit med finns att läsa på sidorna 3–5.

Trevlig läsning och trevlig sommar!

Barbro Nordstedt

Medlemsbladet är vårt säkraste sätt för att nå samtliga medlemmar. Tre utgåvor per år är det vi hinner med och klarar ekonomiskt. Det är alltså inte den snabbaste informationsvägen.

För vi snabbt ska kunna nå alla medlemmar med information anmäl gärna e-postadress till föreningens kassör, bosse@loparomarina.se.

Den som är med på Facebook kan också söka på Blidö-Frötuna Skärgårdsförening, trycka på 'gilla' och 'följ'. Där kan vi snabbt lägga ut sådant som kan intressera.

Kom gärna med reaktioner, väck frågor ni vill att vi ska ta upp, kom med tips och förslag på medlemsaktiviteter.

MEDLEMSBLADET ges ut av Blidö-Frötuna Skärgårdsförening, c/o Lena Hammarbäck, Västra Fällgatevägen 18 • 760 17 Blidö • www.bfsf.se • bankgiro: 439-8152 • swish: 1231658541

MEDLEMSBLADET trycks hos Sollentuna Offset & Digitaltryck AB.

Redaktion: Barbro Nordstedt, soderviken@hotmail.com, tfn 070 288 56 63

Britta Thalín, britta.thalin@gmail.com, 076-881 61 68

Renée Eklind, renee.eklind@gmail.com, tfn 0708 20 45 55

Omslagsbild: Foto: Joel Nordstedt

Första buren med kylvaror är lastad och Micke lossar krokarna. Svärfar Toivo står och väntar på att koppla på nästa bur.

Yngsta familjen på Tjockö

När Ida och Micke fick sitt första barn, dottern Indra som snart blir tre år, sänktes medelåldern på ön rejält.

– Det är ett av våra önskemål – att det flyttar hit åtminstone *en* barnfamilj till. Lite för vår egen skull, men främst för att ungarna ska få lekkamrater, säger Ida. Det vore kul för Micke och mig att kunna umgås med jämnåriga, inte bara på sommaren, utan även resten av året också.

Ida Fogelström, som är född 1987, har bott på Tjockö i hela sitt liv. Då, när hon var liten, var det nästan som att bo i Bullerbyn.

– Vi var sju ungar som gick hos samma dagmamma på ön. Det var nära att springa hem till varandra och vi kände alla vuxna, berättar Ida. Därför var det fruktansvärt när jag började i skolan.

Hemlängtan

Ida var mycket blyg och alla främmande barn och lärare hon mötte i skolan kändes skrämmande. Men ända tills hon började i gymnasiet pendlade hon mellan Rådmansö skola och Tjockö. Så småningom blev det dags för Rodengymnasiet och då bodde hon i en liten lägenhet i Finsta – och längtade hem. Efter lite krokiga vägar, bland annat en floristutbildning i Norrköping och Komvuxstudier i

Stockholm, insåg hon att det inte var någon idé att kämpa emot.

– Det är på Tjockö jag vill bo, så är det bara, konstaterar hon. Visst kan det vara tufft ibland när väder och strömavbrott ställer till det, men jag kan inte tänka mig att bo någon annanstans.

Florist, postiljon och kassörska

Ska man bo och kunna försörja sig på en ö, utan fastlandsförbindelse eller färja, måste man kunna lite av varje. Och det är mycket Ida kan skriva i sitt cv: till exempel floristutbildning, kurs i livsmedelshygien, jägarexamen, och fartygsbefäl, klass VIII, Hon har dessutom praktiserat de allra flesta av sina färdigheter.

– Jag jobbade som florist på Väddö innan jag flyttade tillbaka. På ön har jag tagit hand om post och paket; hämtning på fastlandet och utdelning i öns brevlådor. Fyra dagar i veckan jobbade jag i butiken. Och på kvällar och helger arbetade jag inom hemtjänsten på fastlandet, berättar Ida.

Sen kom Micke och barnen in i hennes liv. Micke och Ida träffades på nätet. Mikael Mastvik är uppvuxen i Farsta, men har tillbringat alla somrar på Torö, utanför Nynäshamn, där hans släkt har haft ett sommarhus sedan hans

mammas farfar år 1935 köpte tomten för 7 000 kronor av kommunen.

– Jag är uppvuxen med båtar och skärgård, säger Micke, så det var inget stort steg att flytta till Tjockö.

Det var 2015 som Micke packade i hop sin lägenhet i Tallkrogen och blev öbo på riktigt.

– Jag fick jobb i Norrtälje utan några problem – för en tekniker finns det alltid arbete, säger han.

Men det räckte inte riktigt, helgerna blev lite långtråkiga, så Ida och Micke startade ett företag, Tjockö Allservice. Där kan man få hjälp med det mesta, utom byggjobb och persontransporter.

Tyngdpunkten för Allservice är varustransporter. Året runt till butiken och krogen på Tjockö och under sommartid även varor till krogen på Lidö och Arholma Nord.

Tacksamma öbor

Tjocköborna är glada över att det finns hjälp att få på ön. Att ha gräsmattan klippt när de fritidsboende kommer ut eller att få båtmotorn eller gräsklipparen servad på plats i stället för att transportera till för ändamålet lämplig plats på Rådmansölandet är värt mycket.

– Målet är att vi ska kunna leva på intäkterna från Allservice, säger Micke. Företaget går bättre och bättre för varje år, men än törs jag inte sluta arbetet i stan.

– Vi ska bygga hus så snart alla tillstånd är klara, förklarar Ida. Så Micke får nog pendla ett tag till.

Förutom Ida och Micke, ska Indra, tre år och Tor, fem månader, bo i huset.

– Tillvaron är lite mer komplicerad nu sen barnen kom, säger Ida, men det är ingenting som inte går att lösa. Det krävs bara lite mer planering. När Indra var liten satt hon i en sele på min mage när jag klippte gräs. När jag stod i affären låg hon i vagnen och senare i en babysäng på kon-toret. Nu är det Tors tur att bli sövd av gräsklipparen.

Avsaknad av bryggplatser

Nu går Indra i förskola i Gräddö. Och där ligger kanske det största problemet för den lilla familjen.

– Inte förskolan i sig, den är jättebra, förklarar Ida. Det är transporter som är problemet. Jag törs inte ta vår egen båt till fastlandet, för av de sex förtöjningsplatser i Råfsnäs hamn som är till för öborna, finns det sällan någon som är ledig.

Så Ida, Indra och Tor får åka passbåten som går 09.30 från Tjockö.

– När jag har lämnat Indra på förskolan är klockan så där 10.30, säger Ida. Då har jag tre timmar och 45 minuter innan jag kan ta nästa båt hem.

De få båtplatser som finns i Råfsnäs ska inte bara räcka till de som bor på öarna utanför, utan även till hantverkare som ska komma ut på öarna för att jobba.

– De bryggplatserna är ju samma sak som parkeringsplatser på fastlandet, säger Micke. Förutom de få platserna inne i hamnen finns det några platser på södra bryggan där man kan ligga på boj. Men när det blåser nordostligt är de platserna oskyddade.

Det fick de erfara när de i oktober 2016 åkte in till BB.

Hela familjen är involverad i transporter. Här är det Ida, med Tor på magen, och Indra som övervakar lossning-

– Det var en jättevacker dag, säger Ida. Lungt och soligt, perfekt för att föda barn.

Eftersom alla platser inne i hamnen var upptagna, var de tvungna att lägga sig på en av bojplatserna. Men medan de var på sjukhuset blåste det upp en ganska hård nordostlig vind. Deras lilla båt slog runt under natten och låg upp och ner. Sjöräddningen, som är stationerad i Räfsnäs, hjälpte till att vända den på rätt köl och Micke kunde mecka med motorn som nu fungerar igen.

– Jag tycker att det är dåligt av en skärgårdskommun att inte tillgodose öbornas behov av 'parkeringsplatser', säger Micke.

Det är inte ofta hela familjen sitter ner och bara njuter av solen – i alla fall inte samtidigt.

För Micke räckte det inte med jobbet i Norrtälje, det egna företaget, sambon och två små barn. Micke började fundera på bikupor.

– Men måste ju ha en hobby också, säger Micke. Jag fick en biodlarkurs i julklapp av Ida. Så nu har jag börjat i liten skala med två kupor på svärfars gård. Och de små bina kan bidra till försörjningen. En välmående kupa kan

ge upp till 50 kilo honung per år, ler han belåtet.

De två största målen för det unga paret nu är att dels kunna sätta igång med husbygget och få flytta in och dels att få Allservice så välmående att Micke kan sluta sitt arbete i Norrtälje.

Text och foto Renée Eklind

Licensjakt på säl

Det var mer än fullsatt i konferenslokalen på Furu-sunds Vårdshus när BFSF anordnade föreläsning om konsekvenserna av sälstammens explosionsartade ökning. Säljägare Anna-Carin Westlings kunskaper om säljakt, hennes känsla för fisk, kustnära fiskare, sälarnas hälsa och Östersjöns miljö gjorde intryck på åhörarna.

Årets skydds jakt drog igång 20 april. En av de dagar hon var med ut med kustfiskarna och jagade vid deras redskap hade man 13 skötar sjön, resultatet blev – 23 strömmingar! Och det

märks att sälarna blir alltmer närgångna, hung- riga och mer aggressiva. – De är så många att de svälter, samtidigt brän- ner man ut en redan hårt prövad kustfiskarkår, säger Anna-Carin. Sälens skade- verkningar uppmärksam- mas väldigt lite i jämfö- relse med vad till exempel vildsvinsstammen ställer till med.

Licensjakt i stället för skydds- jakt

Men sälfrågan får nu trots allt större uppmärksam- het. Regeringen fattade i början på april beslut om

att införa licensjakt. Att ha en skydds jakt på 1000 djur per år hjälper föga, när stammen samtidigt ökar med 10 000 på samma tid.

En outnyttjad resurs.

Anna-Carin tar hand om hela sälen. I det nybyggda garage, som ska värmas med sälolja, riggar hon nu upp de nyinköpta ma- skinerna för skinnbered- ning. Det finns plats för frysar och Anna-Carin har många idéer på hur sälen kan tas tillvara.

– När jag får tid ska jag försöka tillverka smycken av sälklor, säger hon

Problemet är att trots att sälstammen behöver mins- kas kraftigt, licensjakten ett faktum och jägarna blir fler, får inga sälprodukter säljas.

Utbildning nödvändig.

Jägareförbundet anordnar kurser i konsten att jaga säl. Datum och plats finns på förbundets hemsida. Hittar man ingen tid och plats som passar, kan det vara bra att samla ihop några intresserade och meddela Jägareförbundet Region Mitt så kan det säkert anordna en kurs som passar.

Barbro Nordstedt

Gräskö Handel med gamla anor

Gräskö Handel startade i mycket liten skala i början av 60-talet. Det var Maja Österman som inredde en del av familjens boningshus till handelsbod. Där expedierade hon kunderna, medan hennes man Anders tog hand om bensinpumpen nere vid bryggan. Affären byggdes till och sortimentet växte under åren. Men 1979 stängdes butiksdörren för gott, då lade Maja och Anders ner verksamheten.

En dag i våras träffade jag Karin Österman som driver affären i dag.

Det är ett ganska vågat grepp att starata en sommaröppen handelsbod på Gräskö. Hur kom du på den idén?

– Jag och min dotter flyttade till Gräskö och släktens gamla boningar 2012. I ett av husen fanns den gamla handelsboden. Jag trodde inte något av den gamla affären skulle finnas kvar, men jag blev glatt överraskad. När jag öppnade dörren såg allt ut precis som jag mindes det från barndomens somrar på 60-talet. Jag och min dotter Jorunn bestämde oss för att öppna handelsboden igen och efter midsommarhelgen 2013 var det nyinvigning. Den första säsongen hade vi ett ganska begränsat sortiment och ingen kyl. Men vi fick bröd från Rådmansö Bageri-butik varje morgon. En granne hade donerat en liten glassbox, så vi hade både färskt bröd och glass. Något som var mycket uppskattat.

Jag har lite svaga minnen av handelsboden och från Anders och

Den gamla emaljskylten fanns kvar och pryder nu vägen bredvid ingången. Foto: Privat.

Maja i början av 1960-talet. På den tiden hade handlaren gott om tid att prata och berätta. Är det så i dag också?

– Ja absolut, det är ju något helt annat att handla sina varor över en disk än att som nu i butikerna på egen hand gå mellan hyllorna med sin inköpskorg. Att beställa varor över disken inbjuder till samtal om allt mellan himmel och jord – jättetrevligt!

Jag tror att en handelsbod på landet fyller en viktig funktion för de boende, inte bara för att det finns basvaror att köpa, utan som en viktig social knutpunkt.

– Ja, det är många som sätter sig med en kopp kaffe eller en glass på affärstrappan och pratar med vänner och bekanta. Det blir en naturlig träffpunkt.

Vad är det som driver dig att hålla sommaröppet, när du dessutom har ett annat arbete och även ska hinna med att renovera Gammelgården där du bor?

– Det är mycket jobb förstås, men jag tycker det är roligt att kunna hålla affären igång på ön. Det uppskattas och det ger mig både glädje och energi.

Vad har du för tankar om framtiden för Gräskö Handel?

– Jag vill att den skall drivas på samma sätt som den alltid har gjort, det vill säga med försäljning över disk. Det är visserligen ett långsammare sätt att handla än vad de flesta är vana vid idag, men jag tror att flertalet tycker att just det är en trevlig upplevelse.

Aina Öman

Karin bakom disken i en av de få butiker som ännu inte blivit 'snabbköp'. Foto: Privat

Faktaruta Gräskö Handel

Telefon: 070-6269230

Hemsidan: www.graskohandel.se

Öppettider: Det är inte helt bestämt än, men planerna är att Gräsköboden öppnar den 25 juni och har öppet måndag– fredag kl. 09.00–17.00, lördag kl. 09.00–14.00.

Skärgård eller stad?

Inom ramen för Nordiska skärgårdssamarbetet har några forskare, Dan Sundblom och Pia Liljeröth, fått uppdraget att ta reda på vad som påverkar människors val när det gäller att flytta till skärgården, flytta från skärgården eller bo kvar. Bakgrunden till uppdraget var det drastiskt minskade invånarantalet, vars orsaker man inte tyckte sig ha tillräcklig kunskap om.

Naturen lockar

De främsta anledningarna till att man vill flytta till skärgården är enligt rapporten den unika naturen och allt som sätts i samband med den. Även den personliga tryggheten upplevs vara klart bättre än boenden i andra områden. Trivseln bland skärgårdsborna är hög. De flesta av de inflyttade upplevde att det var lätt att komma in i lokalsamhället. Till Stockholms skärgård flyttar många som inte har några som helst släktband, till skillnad mot de finska skärgårdarna där de flesta har släktband. Många som flyttar till Stockholms skärgård verkar alltså göra det av mer individualistiska skäl.

Vad är det då som får människor att flytta. Det är ingen enskild faktor som dominerar. För dem som flyttat från Stockholms skärgård handlar det ofta om avstånd och serviceutbud. Man flyttar närmare sin arbetsplats eller barnens skola.

Avsaknad av kultur och fritidsverksamheter

Motiven för att stanna i skärgården är de samma som för dem som flyttar in. Naturen värderas högt liksom den personliga tryggheten men även boendet. Man trivs bra på sin ö. Däremot är de boende i Stockholms skärgård mindre nöjda med kulturutbudet och möjligheten till olika fritidssysselsättningar. De är även mindre nöjda med möjligheten till att påverka. I det stora hela är man nöjd med samhällsservicen.

Av dem som bor i skärgården tror en hög andel att de

... eller på någon av öarna i skärgården?

Foto: Renée Eklind

kommer att bo kvar om tio år. Av dem som flyttat vill många tillbaka om förutsättningar till arbetet, skola och boendemöjligheter förbättras. Vare sig man flyttat in eller flyttat ut så är man helt överens om skärgårdens unika livsmöjligheter. Man avslutar med en serie förslag på åtgärder för en levande skärgård, åtgärder som är väl kända för våra medlemmar.

Rapporten är intressant och finns att läsa via en länk på vår hemsida. Det man kan undra över är hur representativ den är när endast cirka en fjärdedel av de tillfrågade besvarade enkäten. I förbigående nämns att andelen deltidboende ökar och kommer att vara en viktig grupp för framtiden. Det skulle jag vilja veta mer om.

Som inflyttad skärgårdsbo känner jag väl igen mig i rapporten. Det är först nu som pensionär som jag och min man har kunnat göra verklighet av vår dröm att vara skärgårdsbor på heltid. Så länge vi arbetade heltid var det bara inte möjligt. Vi mår bra av att bo i skärgårdsnaturen och vi trivs i samhället. Som ledamot i vår förenings styrelse känner jag tyvärr också igen mig i svårigheten att påverka beslutsfattarna i kommunen. Våra frågor bemöts i allmänhet med stor förståelse och vänlighet, men det händer absolut ingenting. Frågorna om vänthuset i Östernäs och skolskjutsar är två exempel.

Lena Hammarbäck

En promenad i centrala Stockholm ...

Foto: www.fotoakuten.se

Om undersökningen

En rapport presenterades i december 2018 som bygger på en enkätundersökning som skickades ut till ca 4000 personer som bor i eller har flyttat från Stockholms, Ålands eller Åbolands skärgårdar. Omkring 1000 svar kom in. Definition på skärgård var i detta fall öar utan vägförbindelse med fast-landet.

Blåljusgruppen

Blåljusgruppen är en arbetsgrupp under SRF (Skärgårdarnas Riksförbund). Dess uppgift är att undersöka hur polis, brandkår, ambulans och övriga blåljusenheter har lyckats i sitt arbete. Gruppen bildades 2016, eftersom det på många håll varit problem med olika blåljusfrågor. Inventering har utförts i de flesta skärgårdsområden runt Sveriges kust och i de stora insjöarna.

Inventeringen visar att de flesta blåljusfrågor fungerar väl i tätbefolkade områden. I glesbefolkade områden, där de sällan har anledning att rycka ut, är funktionen sämre. Då det finns helikoptrar att tillgå fungerar det väl. När helikoptrarna inte kan flyga på grund av väderförhållanden blir det problem med långa insatstider.

Noterats har även att ambulanspersonal inte följer med i privata båtar, utan inväntar till exempel sjöräddningen, även om deras inställetid är lång. Detta trots att ambulanspersonalen är utbildad i att arbeta från båt och har skyddsutrustning i sina bilar (såsom överlevnadsdräkt). Det behöver skapas mer flexibla lösningar vid utryckning än i dag, så att den nödställda får hjälp så snabbt som möjligt.

På vissa större öar fungerar brandvärnen väl med en larmorganisation.

Gruppen har även tittat på Finland, där det krävs

Ambulans, polis och brandförsvaret ingår bland annat i Blåljusgruppen. Foto: Norrtälje kommun

markägarens tillstånd för att elda. I Sverige får friluftslivet elda så länge det inte är eldningsförbud. Det blir dock markägarens problem om de inte släcker efter sig. Ett totalt eldningsförbud utanför tomtmark har diskuterats.

Har du varit med om fall där räddningsinsatser inte har fungerat tillräckligt bra, är vi tacksamma om du hör av dig till oss på info@bfsf.se

Bo Gesslein

Svenska sjöräddare smiter från jobbet

Den här segelbåten drev mot klipporna strax utanför Hamburgsund en blåsig septemberrätt. Sjøräddningssällskapet ryckte ut och räddade samtliga sex personer ombord.

I Sverige har vi 2 300 frivilliga sjöräddare som jobbar ideellt, utan att få betalt för sin insats. Därför har de flesta två jobb, ett med lön och ett utan. Men för att det ska fungera behövs förstående arbetsgivare som låter sjöräddarna släppa allt för att rädda liv till sjöss när larmet går.

Nu vill vi tacka alla arbetsgivare som bidrar till att vi kan ha jour dygnet runt och alltid vara redo att hjälpa nödställda. Förra året ryckte vi ut på över 1100 sjöräddningsfall runt hela den svenska kusten.

Vill du också ge ett bidrag eller bli medlem? Gå in på sjoradning.se

Det låg inte så många karoliner ut på öarna, när ryssen kom. Museet HAMN i Nacka har iscensatt ett 'anfall' för att få underlag till sin utställning. Foto: ©Museet HAMN.

Ryssen kommer!

Den 11 juli 1719 låg dimman tät över Ålands Hav. I gryningens ljus såg utkiken på Söderarm en stor flotta lösgöra sig ur dimman. Ett kanonskott varnade de närmaste öarna om faran och snart brann vårdkasarna – motsvarigheten till dagens mobiltelefoner – längs hela Roslagskusten. Det var avsett som varning, men de många eldarna vägledde också de ryska fartygen. Ryssflottan bestod av 132 galärer och ett hundratal mindre skärbåtar med inalles 26 000 man ombord. Dessa fartyg roddes och var både lättmanövrerade och grundgående.

Peter den store ville med det ryska anfallet tvinga Sverige på knä och till eftergifter i fredsförhandlingarna på Åland efter det stora Nordiska kriget.

Ordern till soldaterna var att bränna alla städer, hus och byar, men lämna kyrkor och befolkningen i fred. I stort sett hela Roslagen ödelades under de 41 dagar anfallet varade. Ryssarna kunde inte komma förbi Vaxholm, så de gjorde ett försök vid Baggensstället på Värmdö, men där var det stopp.

I augusti hade ryssarna försvunnit, men Roslagens städer, bruk och byar låg i ruiner. De utfattiga bönderna fick några års skattebefrielse, men det gav dem inte husrum inför vintervindarna och vintern. Deras kreatur var slaktade av ryska soldater. Deras skogar var brända, så det fanns inte så mycket att bygga nya hus eller

båtar av. Inte så konstigt att rospiggarna är ett segt släkte.

I år är det 300 år sedan det ryska terrorangreppet och det uppmärksammas på flera håll i Uppland. Ett projekt är "Trehundraårsminnet av Rysshärjningarna år 1719". Det är ett projekt där Region Stockholm, Länsstyrelsen, sex kustkommuner och ett trettiotal samarbetspartners samverkar. Invigningen var i mitten på maj på Museet HAMN i Nacka. Under sommaren kommer sedan föredrag, teaterföreställningar, stadsvandringar och utställningar hållas på en mängd olika platser i Roslagen. Alla evenemang och mycket mer om rysshärjningarna hittar du på www.rysshärjningarna.se

Renée Eklind

Regementet har slagit bivack under låtsaskriget. Foto: © Museet HAMN

Mer digital

Post- och Telestyrelsen har beviljat Länsstyrelsen Stockholm tre miljoner kronor för att tillsammans med Telia genomföra utbildningsprojektet *Mer Digital* i Stockholms skärgård. Först ut är Norrtälje kommun som erbjuder alla som är 65 år eller äldre att lära sig mer om och inspireras av det digitala samhället. Den första träffen var i Köpmanholm i början på juni. Det blir träffar på ytterligare sex platser; Arholma Nord, Grisslehamn, Rimbo, Norrtälje, Edsbro och Hallstavik. Vilka datum och tider som gäller kan du se på Norrtälje kommuns hemsida.

Mer Digital i Stockholms skärgård är ett samarbete mellan Norrtälje kommun, Kommunförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje, Länsstyrelsen Stockholm, Post- och Telestyrelsen samt Telia.

Foto: www.fotoakuten.se

15-årsgräns för vattenskoter införs

Regeringen har beslutat att införa en åldersgräns på 15 år för att få köra vattenskoter. Från och med 1 juni i år kommer ålderskravet att börja gälla. Möjlighet att få dispens för tävlingsverksamhet kommer att finnas.

– Det är bra att vi nu inför en åldersgräns så att inte barn får köra vattenskoter. Vi ska komma ihåg att det är snabba fordon som kan komma upp i höga hastigheter, säger infrastrukturminister Tomas Eneroth.

Ändringen i förordningen (1993:1053) om användning av vattenskoter kommer att börja gälla från och med den 1 juni i år.

Källa: Regeringskansliet

Visste du att ...

... det skulle ta 40 år att fylla Globen i Sverige med vatten från en vanlig vattenkran

Källa Viaconto.se

Nystart på Fejan

När det inte blåser nordlig vind har det ofta varit trångt i Fejans gästhamn. Foto: Renée Eklind

Nu är det klart, vem det blir som tar över som entreprenör på Skärgårdsstiftelsens Fejan i Stockholms norra skärgård. Det blir den välkände hotell- och krogprofilen Pelle Lydmar. (Pelle Lydmar driver ett flertal restauranger i Stockholm, bland annat Lydmar Hotel på Blasieholmen, red.s anm.)

Den mycket populära krogen på Fejan brann ner i början av sommarsäsongen 2015, och kommer nu att vara klar för ett nyöppnande av både krog och boende till sommaren 2019.

– Vi är oerhört glada över att få till en så bra lösning framåt för Fejan, säger Skärgårdsstiftelsens vd Anna Waxin. Det här kommer att betyda mycket både för Fejan och norra skärgården, men även för utvecklingen av besöksnäringen i Stockholms skärgård i stort.

Två frågor till Pelle

Vilken är din vision för Fejan?

– Jag vill att gästerna ska känna sig som att de är hemma hos mig – hemma hos Pelle. Det ska vara ännu mer så än på Lydmar. Det kommer att kännas att jag är en skärgårdskille och på Fejan ska jag bjuda alla på ”skärgården på riktigt.” Det ska vara varmt, personligt, härligt, mänskligt och samtida och bjuda på en genuin skärgårdsupplevelse.

Vem kommer känna sig mest hemma på Fejan?

– Det som är så häftigt med det här är jag inte behöver ”förstå målgruppen” – jag är målgruppen själv. Så det jag älskar med skärgårdsliv och båtliv kommer mina gäster förhoppningsvis också att älska. Den självklara gästen är den som förstår skärgård, men sedan finns det en häftig grej i konverteringen, att få den stressade storstadsbon att komma till ro och hitta in till skärgårdslivet.

Källa: Skärgårdsstiftelsen

Röjning efter pubkväll

Det började på långfredagspuben på Ökrogen på Tjockö. Som så ofta kom Alfrida på tal. Och därmed svårigheterna att ta sig frampå ön, på de fina stigar som inte är allmän väg.

Det slutade med att vägen ner till öns enda sandstrand var röjd. En väg, som är så där xxx meter, räknat från Öbutiken, där den allmänna vägen slutar.

– Vi satt och snackade, Per och jag, om att det är trist att inte kunna gå ner till Tunnsolmen och bada, säger Jonas Wittink, en av de drivande bakom röjningen. Jag är utbildad arborist och Per har en motorsåg, så vi bestämde att träffas på påskdagen.

En lapp på anslagstavlan kom upp på lördagsförmiddagen och på söndagen var det elva personer, varav tre med motorsåg, som likt Indiana Jones började röja sig fram genom det plockepinn som Alfrida hade ställt till med.

– Det var jättehärligt att se att det var så många som ställde upp, säger Per. Det visar att sammanhållningen och gemenskapen finns där när den behövs.

Trots hårt arbete nådde de inte riktigt ända fram på söndagen, så på tisdagen var det åtta personer som röjde den sista biten.

– Såga, stapla användbart virke och släpa ris, alla kan göra något, säger Jonas. Ett tips till andra som vill röja väg på sin ö, är att se till att ha någon som kommer med dricka, kaffe och bullar, det saknade vi.

Renée Eklind

Gunnar Cranz slåss med stickiga grangrenar. Foto. Gry Wittink

Medlemsbesök hos Alukin

Vi var ett tjugotal personer, medlemmar och några icke medlemmar (som betalade 50 kronor) som fick en mycket intressant visning av fabriken. Välkomnades av Peter Nikula utanför för att se på leveransklara båtar, efter att vi gått in och träffat Maria Nikula berättade Bo Gesslein och Barbro Nordstedt lite snabbt om vår förening. Sedan började visningen inne på fabriken där vi började att se på högarna av aluminiumplåtar som sedan skulle bli båtar, där skars även alla delar ut helt automatiskt i en maskin det var skrovsidor, bänkar, paneler med mera.

Efter det började ihopsvetsningen av båtarna som vi kunde följa från början till slutprodukt. Det tillverkas cirka 60 båtar om året varav 50 procent är yrkesbåtar och 50 procent fritidsbåtar. Tack vare Nimbusgruppen och deras återförsäljare så har fritidsbåtstillverkningen ökat. En så kallad yrkesbåt kan man få nästan som kunden vill ha, litet eller stort lastdäck, längd på båten, hytten på mitten eller bak och så vidare.

Motormässigt så är det utombordsmotorer som gäller, främst Suzuki o Mercury. Alukin har 11 anställda förut-

om Peter o Maria, de har funnits cirkaa 10 år i Norrtälje och lokalerna byggs ständigt ut, det är även en viss tillverkning i Finland. Efter visningen var det kaffe och bullar i lunchrummet och frågor. Vi från föreningen vill tacka så mycket för en väldigt trevlig och intressant visning. Mycket tack genom

Lennart Eriksson

En intresserad publik lyssnar till Peter Nikula när han berättar hur en hög aluminiumskivor blir till en båt. Foto: Lars Berglund

Medlemsträff på Rosättra Båtvarv

Rosättra Båtvarv har anor från 1800-talet och är därmed Sveriges äldsta verksamma varv. Och på Rosättra Varv bygger man Linjetter, varenda en för hand, bit för bit. Även om det redan idag finns flera varianter av standardutförande, finns möjlighet till ytterligare kundanpassningar. Den dolda utrustningen anpassas även den, så som kyl, sötvattentankar, extra varmvatten, batterier mm.

Lördagen den 5 oktober, kl 13.00

Kom och lyssna på Mats Gustavsson som kommer att visa oss hur en Linjett växer fram, från badkaret till färdig båt. Vi träffas i Norrtälje för samäkning till varvet. Besked om var och när vi ska träffas, får du vid anmälningstillfället.

Anmälan till mig senast den 29 sept på telefon 0708-70 44 95 eller mail lennarteriksson@live.com

Till dig som har lämnat din epostadress till föreningen, kommer en påminnelse i god tid, annars kan du ringa mig.

Lennart Eriksson, foto: Rosättra Båtvarv

